

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi eläinten lääkitsemisestä

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 55/1997 vp laiksi eläinten lääkitsemisestä. Eduskunnalle on maa- ja metsätalousvaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 8/1997 vp.

Eduskunta edellyttää, että maa- ja metsäta-

lousministeriö selvittää mahdollisuudet luoda maahamme eläinhuoltovakuutus, joka kattaisi muut eläintaudit kuin salmonellan ja lakisäätteisesti vastustettavat taudit.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

eläinten lääkitsemisestä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on ehkäistä ja vähentää eläinten lääkitsemisestä ihmisille, eläimille ja ympäristölle aiheutuvia haittoja.

2 §

Sovelletamisala

Tätä lakia sovelletaan lääkkeiden ja muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden sekä eläinten lääkitsemisessä käytettävien välineiden käyttöön eläimille. Lisäksi lakia sovelletaan näiden aineiden ja välineiden valvontaan.

3 §

Suhde eräisiin säädöksiin

Lääkkeiden valmistuksesta, maahantuonnista, jakelusta, myynnistä ja muusta kulu-

tukseen luovuttamisesta säädetään lääkelaisissa (395/1987). Rehuvalmisteiden ja lääkerehujen valmistuksesta, markkinoinnista, kaupasta ja käytöstä säädetään rehulaissa (234/1993). Eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygienisestä laadusta ja sen valvonnasta säädetään eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetussa laissa (1195/1996).

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *lääkitsemisellä* lääkkeen ja muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen sekä eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttöä;

2) *lääkkeellä* lääkelain 3 §:ssä tarkoitettua valmistetta tai ainetta;

3) *muulla eläinten käsittelyssä käytettävällä aineella* eläimelle annettavaa muuta kuin eläimen ravitsemukseen kuuluvaa ainetta, jota käytetään eläimen tuotantokyvyn tai hyvinvoinnin edistämiseen;

4) *eläinten lääkitsemisessä käytettävällä välineellä* instrumenttia, laitteistoa, materiaalia ja välinettä, jota käytetään eläimen sai-

rauden tai elintoiminnon tutkimiseen, hoitoon tai säätelyyn;

5) *lääkeaineella* farmakologisesti vaikuttavaa ainetta;

6) *lääkevalmisteella* lääkettä, jota myydään tai muuten luovutetaan kulutukseen myyntipakkauksessa;

7) *tuotantoeläimillä* nautaeläimiä, sikoja, lampaista, vuohia, siipikarjaa sekä hevosia ja muita karioeläimiä samoin kuin elintarvikkeina käytettäviksi kasvatettavia luonnonvaraisiin lajeihin kuuluvia nisäkkäitä, lintuja, matelijoita, sammakkoeläimiä ja etanoita, viljeltäviä kaloja ja muita veden eläimiä, hunajan tuotantoon käytettäviä mehiläisiä sekä poroja;

8) *varojalla* viimeisestä lääkkeen antamisesta laskettua vähimmäisaikaa, jonka kuussa teurastetun eläimen lihaa tai muita teurastetusta eläimestä saatuja tuotteita taikka eläintä tai eläimen tuottamaa maitoa, hunajaa tai munia ei saa luovuttaa elintarvikkeena käytettäväksi;

9) *valvontaviranomaisella* asianomaista ministeriötä, Lääkelaitosta, lääninhallitusta ja lääninhallituksen valvontatehtävään määräämää eläinlääkäriä.

2 luku

Viranomaiset

5 §

Ministeriö

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan ylin johto, ohjaus ja valvonta kuuluu asianomaiselle ministeriölle.

6 §

Lääninhallitus

Lääninhallitus ohjaa ja valvoo asianomaisen ministeriön antamien ohjeiden mukaisesti tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista läänin alueella.

7 §

Eläinlääkärit

Lääninhallitus voi käyttää apunaan valvontatehtävien suorittamisessa tähän tehtävään

määräämiään eläinlääkäreitä. Lääninhallituksen valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri on tässä tehtävässään lääninhallituksen ohjauksen ja valvonnan alainen sekä toimii virkavastuulla.

Lääninhallituksen valvontatehtävään määräämällä eläinlääkäriellä on oikeus saada suoritamastaan tehtävästä korvaus siten kuin eläinlääkäreiden toimituspalkkioista annetussa asetuksessa (1269/1989) säädetään.

8 §

Lääkelaitos

Lääkelaitos ohjaa ja valvoo asianomaisen ministeriön antamien ohjeiden mukaisesti tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista lääketehaissa, lääketukku-kaupoissa ja apteekeissa.

3 luku

Käyttötapa ja käytön rajoittaminen

9 §

Käyttötapa

Lääkkeitä ja muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita on käytettävä niin, että ne edistävät eläimen terveyttä ja hyvinvointia. Lääke ja muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine on annettava eläimelle siten, että siitä aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa eläimelle. Tuotantoeläimelle lääke ja muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine on lisäksi annettava siten, ettei eläimestä saatavien elintarvikkeiden turvallisuus tai laatu tarpeettomasti heikkene. Lääkkeen tai muun eläinten käsittelyssä käytettävän aineen antamisesta ei myöskään saa aiheutua merkittävää haittaa ympäristölle.

Eläinten lääkitsemisessä käytettäviä lääkkeitä on käytettävä siten, etteivät ne aiheuta eläimelle tarpeetonta haittaa, kipua tai tuskaa, ja siten, ettei eläimestä saatavien elintarvikkeiden turvallisuus tai laatu tarpeettomasti heikkene.

10 §

Käytön rajoittaminen

Asianomainen ministeriö voi kieltää lääke-aineen tai muun eläinten käsittelyssä käytet-

tävän aineen taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käytön määrättylle eläinlajille tai eläinryhmälle, jos niiden käyttö voi vaarantaa eläimistä saatavien elintarvikkeiden turvallisuuden tai laadun tai jos niiden käyttö voi aiheuttaa muuta merkittävää haittaa eläimille, ihmisille tai ympäristölle taikka jos niitä käytetään eläinten kasvun tai tuotannon edistämiseen.

Asianomainen ministeriö voi 1 momentissa luetelluista syistä myös rajoittaa lääkeaineiden tai muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävien välineiden käyttöä. Asianomainen ministeriö voi lisäksi rajoittaa lääkelain tai eläintautilain (55/1980) nojalla muulle kuin kyseiselle eläinlajille tai ihmiselle käytettäväksi hyväksyttyjen lääkevalmisteiden sekä apteekissa valmistettujen lääkkeiden käyttöä.

4 luku

Eläinten tunnistaminen

11 §

Tunnistaminen

Lääkeaineiden käytön ja lääkejäämien valvontaa varten tuotantoeläinten on oltava tunnistettavissa niitä tuotantotilalta siirrettäessä sekä niitä kuljetettaessa ja kaupan pidettäessä. Eläimen on oltava tunnistettavissa siten, että tuotantotila, josta eläin on peräisin, voidaan selvittää.

Tuotantoeläinten on lisäksi oltava tunnistettavissa lääkitsemisen ja lääkehoidon aikana sekä varoajan kuluessa.

12 §

Merkitseminen

Tuotantoeläin tai tuotantoeläinryhmä on merkittävä tunnistamista varten lääkkeen antamisen yhteydessä, jollei eläintä tai eläinryhmää muuten voida tunnistaa.

Asianomainen ministeriö voi erityisestä syystä säätää, että eläin on lääkitsemisen taikka tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten noudattamisen valvonnan yhteydessä muulloinkin merkittävä tunnistamista varten.

5 luku

Varoajat

13 §

Eläimen teurastuskielto ja tuotteen luovutuskielto

Lääkkeellä tai muulla eläinten käsittelyssä käytettävällä aineella käsiteltyä eläintä ei saa teurastaa elintarvikkeena käytettäväksi eikä tällaista eläintä tai siitä saatua tuotetta luovuttaa elintarvikkeena käytettäväksi, jos lääkkeestä tai muusta eläinten käsittelyssä käytetystä aineesta aiheutuu haittaa eläimestä saatavan elintarvikkeen turvallisuudelle tai laadulle.

14 §

Varoaikojen noudattaminen

Tuotantoeläimen omistajan ja haltijan on noudatettava lääkkeelle määrättyjä varoaikojia.

Eläin saadaan teurastaa elintarvikkeena käytettäväksi eläimelle annetun lääkkeen varoajan kuluessa vain, jos eläinsuojelullisista syistä eläintä ei voi pitää hengissä. Eläintä ei kuitenkaan saa teurastaa elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi eläimelle annetun estrogeenisesti, androgeenisesti tai gestageenisesti vaikuttavaa ainetta sisältävän lääkkeen tai beeta-agonisteja sisältävän lääkkeen varoajan kuluessa.

Eläin tai eläimestä saatu tuote saadaan luovuttaa elintarvikkeena käytettäväksi varoajan kuluessa vain, jos Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitoksen hyväksymällä menetelmällä voidaan luotettavasti todistaa, ettei eläin tai tuote sisällä lääkejäämiä yli lainsäädännössä sallitun enimmäismäärän.

Viljeltyjä kaloja tai tarhattuja riistaeläimiä ei saa laskea vapauteen varoajan kuluessa, jollei luotettavalla selvityksellä pystytä osoittamaan, ettei siitä aiheudu haittaa ihmisille, eläimille tai ympäristölle.

15 §

Eläinlääkärin määräämä varoaika

Eläinlääkärin on määrättävä eläimelle antamalleen tai eläimelle annettavaksi määräämälleen lääkevalmisteelle pidempi varoaika

kuin lääkevalmisteelle lääkelain nojalla määrätty varoaika, jos on todennäköistä, että lääkevalmisteen antamisesta aiheutuu jäämiä tavanomaista pidemmäksi ajaksi.

Eläinlääkärin on myös tarvittaessa määrättävä varoaika eläimelle antamalleen tai eläimelle annettavaksi määräämälleen apteekissa valmistetulle lääkkeelle.

6 luku

Tietojen antaminen

16 §

Tietojen antaminen tuotantoeläimistä

Eläimen omistajan ja haltijan on pyydetäessä annettava valvontaviranomaiselle tietoja tuotantotilalle tuoduista ja sieltä viedyistä tuotantoeläimistä. Samoin tuotantoeläinten kuljetuksesta, välityksestä ja kaupanpidosta vastaavien on pyydetäessä annettava valvontaviranomaiselle tietoja kuljettamistaan, välittämistään ja kaupan pitämistään tuotantoeläimistä.

17 §

Eläinlääkärin tiedonantovelvollisuus

Eläinlääkärin on annettava eläimen omistajalle tai haltijalle kirjallinen tai muu luotettava selvitys tuotantoeläimelle antamastaan tai annettavaksi määräämistään lääkkeestä.

Eläinlääkärin on lisäksi annettava selvitys eläimen lääkitsemisestä eläimen omistajalle tai haltijalle silloin, kun lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävä väline voi aiheuttaa merkittävää haittaa eläimelle, ihmisille tai ympäristölle taikka kun eläimen omistaja tai haltija pyytää selvitystä.

18 §

Eläimen omistajan ja haltijan tiedonantovelvollisuus

Eläimen omistajan tai haltijan on kirjallisesti ilmoitettava teurastamolle, teurastuspaikalle tai muulle laitokselle eläimen lääkitsemisestä, jos eläin toimitetaan teurastettavaksi elintarvikkeena käytettäväksi lääkeshoidon

aikana tai varoajan kuluessa. Eläimen omistajan tai haltijan on tällöin annettava kirjallinen selvitys myös 14 §:n 2 momentissa tarkoitetuista eläinsuojelullisista syistä.

Eläimen omistajan tai haltijan on myös kirjallisesti ilmoitettava eläimen tai tuotteen vastaanottavalle laitokselle tai muulle yksikölle, jos eläin tai eläimestä saatu tuote luovutetaan elintarvikkeena käytettäväksi varoajan kuluessa. Eläimen omistajan tai haltijan on tällöin annettava kirjallinen selvitys 14 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tutkimusten tuloksista.

Jos eläin myydään tai muuten luovutetaan lääkeshoidon aikana tai varoajan kuluessa, eläimen omistajan tai haltijan on ilmoitettava eläimen ostajalle tai uudelle haltijalle eläimelle annetusta lääkkeestä sekä siitä, milloin lääkettä on annettu, ja varoajasta.

7 luku

Kirjanpito

19 §

Eläimen omistajan ja haltijan kirjanpito-velvollisuus

Eläimen omistajan tai haltijan on pidettävä kirjaa tuotantoeläimelle annetuista lääkkeistä siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin säätää.

20 §

Eläinlääkärin kirjanpito-velvollisuus

Eläinlääkärin on pidettävä kirjaa eläimelle antamistaan ja annettavaksi määräämistään lääkkeistä siten kuin asianomainen ministeriö tarkemmin säätää.

21 §

Elinkeinonharjoittajan kirjanpito-velvollisuus

Lääketehtaan, lääketukkukauppaa tai apteekkiliikettä harjoittavan ja muun vastaavan elinkeinonharjoittajan, joka valmistaa, myy, jakelee, tuo maahan tai käyttää tyreostaattisia aineita, estrogeenisesti, androgeenisesti tai gestageenisesti vaikuttavia aineita tai beeta-agonisteja taikka näitä aineita sisältäviä valmisteita, on pidettävä kirjaa näistä aineista.

8 luku

24 §

Valvonta*Ulkomaiset tarkastajat*

22 §

Tiedonsaantioikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus saada valvontaa varten tarpeelliset tiedot eläimen omistajilta ja haltijoilta, eläinlääkäreiltä ja muilta tässä laissa tarkoitetuilta elinkeinonharjoittajilta sekä valtion ja kunnan viranomaisilta.

Tiedonsaantioikeus koskee myös sellaisia valvontaa varten tarvittavia tietoja, jotka yksityistä liike- tai ammattitoimintaa tai yksityisen taloudellista asemaa tai terveydentilaa koskevana muuten olisivat salassa pidettäviä.

23 §

Tarkastusoikeus

Valvontaviranomaisella on oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa eläimiä pidetään tai kasvatetaan taikka joissa lääkkeitä, muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita, rehuja, eläinten lääkitsemisessä käytettäviä välineitä taikka eläimiin tai niiden lääkitsemiseen liittyviä tietoja säilytetään.

Valvontaviranomaisella on lisäksi oikeus tehdä valvonnan edellyttämiä tarkastuksia ja tutkimuksia sekä sitä varten päästä tiloihin, joissa harjoitetaan eläinlääkärintointa, eläinten kuljetusta, välitystä tai kaupanpitoa taikka 21 §:ssä tarkoitettua toimintaa.

Asuntona käytetyssä tilassa tarkastus saadaan toimittaa vain, jos on perusteltua syytä epäillä asuntona käytetyn tilan omistajan tai haltijan syyllistyneen tämän lain vastaiseen rangaistavaksi säädettyyn menettelyyn.

Valvontaviranomaisen on varattava tarkastuksen tai tutkimuksen kohteena olevien tilojen omistajalle tai haltijalle tilaisuus olla läsnä tarkastuksen tai tutkimuksen aikana, jos omistaja tai haltija on viivytyksettä tavattavissa. Tilojen omistajan tai haltijan poissaolo ei kuitenkaan estä tarkastuksen tai tutkimuksen suorittamista.

Mitä 22 ja 23 §:ssä säädetään Suomen valvontaviranomaisten tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta, koskee myös Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa tarkoitettuja tarkastajia silloin, kun kyseinen lainsäädäntö tai velvoite tätä edellyttää.

25 §

Oikeus näytteiden ottamiseen

Valvontaviranomaisella on oikeus ottaa korvauksetta valvontaa varten tarvittava määrä näytteitä eläimistä, niistä saatavista tuotteista, eläinten rehusta ja juomavedestä sekä eläimen omistajan tai haltijan, eläinlääkärin tai muun tässä laissa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan hallussa olevasta rehusta, lääkkeestä tai muusta eläinten käsittelyssä käytettävästä aineesta.

26 §

Avunantovelvollisuus

Eläimen omistajan ja haltijan, eläinlääkärin sekä muun tässä laissa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan on kustannuksellaan annettava valvontaviranomaiselle sekä 24 §:ssä tarkoitettulle ulkomaiselle tarkastajalle valvontaa ja tarkastusta varten tarpeellinen apu.

27 §

Määräykset ja kiellot

Jos tuotantoeläimelle on annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, tai jos eläimen käsittelyssä on käytetty tämän lain nojalla kiellettyä välinettä, lääninhallitus voi määrätä eläimen lopettavaksi sekä sen ruhon ja eläimestä saadut tuotteet hävitettäväksi. Lääninhallitus voi myös kieltää tällaisen eläimen myynnin tai muun luovuttamisen, eläimen teurastamisen elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi ja eläimestä saatavien tuotteiden luovuttamisen elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi. Lääninhallitus voi lisäksi kieltää tehtävien tutki-

musten ja selvitysten ajaksi tuotantotilan muiden tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, lääninhallitus voi määrätä tuotantotilan muun tuotantoeläimen lopetettavaksi ja hävitettäväksi, jos eläimen omistaja tai haltija kieltäytyy vastaamasta kustannuksista, jotka aiheutuvat tutkimuksista sen selvittämiseksi, onko eläimelle annettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on rajoitettu tämän lain nojalla.

Jos tuotantotilalta peräisin olevasta eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkettä yli sallittujen enimmäismäärien, lääninhallitus voi kieltää tehtävien tutkimusten ja selvitysten ajaksi tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Jos tuotantotilan tuotantoeläimessä tai siitä saadussa tuotteessa on todettu tämän lain nojalla kiellettyä lääkeainetta tai lääkeainetta, jonka käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu, taikka jos tuotantotilalta peräisin olevista eläimistä saaduissa elintarvikkeissa on toistuvasti todettu lääkettä yli sallittujen enimmäismäärien, lääninhallitus voi määrätä tuotantotilan ja muut saman henkilön omistamat tai hallussa pitämät tuotantotilat väliaikaisesti tehostettuun valvontaan.

28 §

Kiireelliset toimenpiteet

Kiireellisissä tapauksissa lääninhallituksen valvontatehtävään määräämä eläinlääkäri voi kieltää 27 §:ssä tarkoitettujen tuotantoeläinten siirtämisen tuotantotilalta ja eläimistä saatavien tuotteiden luovuttamisen tuotantotilalta elintarvikkeina tai rehuna käytettäväksi.

Eläinlääkäriin on viipymättä saatettava tekemänsä päätös lääninhallituksen ratkaistavaksi. Päätöstä on noudatettava, kunnes lääninhallitus on ratkaissut asian. Lääninhallituksen on käsiteltävä asia kiireellisenä.

29 §

Kuuleminen

Ennen 27 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä lääninhallituksen ja ennen 28 §:ssä tarkoitetun päätöksen tekemistä lääninhallituksen valvontatehtävään määräämän eläinlääkäriin on varattava eläimen omistajalle tai haltijalle tilaisuus tulla kuulluksi. Kiireellisissä tapauksissa eläimen omistajalle tai haltijalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi vain, jos tämä on viivytyksettä tavattavissa. Päätöksestä on viipymättä ilmoitettava eläimen omistajalle tai haltijalle.

30 §

Uhkasakko ja teettämisuhka

Lääninhallitus voi asettaa 27 ja 28 §:n nojalla annetun määräyksen tai kiellon tehosteeksi uhkasakon tai teettämisuhan.

Uhkasakkoon ja teettämisuhkaan sovelletaan, mitä uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

31 §

Haltuunotto

Lääninhallituksen on 27 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa otettava tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan hallussa oleva rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine taikka eläinten lääkitsemisessä käytettävä väline haltuunsa, jos on syytä epäillä, että rehu, lääke tai muu eläinten käsittelyssä käytettävä aine sisältää tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai että eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty.

Haltuunotto on suoritettava todistajan läsnäollessa. Eläimen omistajan tai haltijan kuulemisesta ennen haltuunottopäätöstä ja päätöksen tiedoksi antamisesta on voimassa, mitä 29 §:ssä säädetään. Eläimen omistajalle tai haltijalle on annettava todistus, josta ilmenee

haltuunotetun omaisuuden määrä ja haltuunoton syy.

Haltuunotetusta omaisuudesta voidaan korvauksetta ottaa näytteitä tutkimuksia varten.

32 §

Haltuunotetun omaisuuden säilyttäminen ja käyttäminen

Haltuunotettu omaisuus voidaan tarvittaessa säilyttää tuotantotilalla taikka eläimen omistajan tai haltijan luona sopivalla tavalla merkittynä taikka sinetöidyssä tai muuten merkityssä varastotilassa.

Lääninhallitus päättää siitä, miten haltuunotetun omaisuuden suhteen on meneteltävä. Jos haltuunotetun omaisuuden todetaan sisältävän tämän lain nojalla kiellettyjä lääkeaineita tai lääkeaineita, joiden käyttöä on tämän lain nojalla rajoitettu tai jos haltuunotetun eläinten lääkitsemisessä käytettävän välineen käyttö on tämän lain nojalla kielletty, haltuunotettu omaisuus on määrättävä hävitettäväksi. Muussa tapauksessa omaisuus on määrättävä palautettavaksi sen omistajalle tai haltijalle.

9 luku

Muutoksenhaku

33 §

Muutoksenhaku valvontaviranomaisen päätökseen

Lääninhallituksen valvontatehtävään määräämän eläinlääkärin 28 §:n nojalla tekemään päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

Lääninhallituksen päätökseen haetaan muutosta lääninoikeudelta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

34 §

Uhkasakkoa koskeva valituskielto

Uhkasakon asettamista koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta.

35 §

Täytäntöönpano

Tämän lain 27, 28, 31 ja 32 §:n nojalla tehtävässä päätöksessä voidaan määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman, jollei valitusviranomaisen toisin määrää. Valitus on käsiteltävä kiireellisenä.

10 luku

Rangaistussäännökset

36 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää lääkkeitä, lääkeaineita tai muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita taikka eläinten lääkitsemisessä käytettäviä välineitä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 39 §:n nojalla säädettyjä vientitai tuontirajoituksia,

3) rikkoo viranomaisen tämän lain 27 §:n nojalla antamaa määräystä tai kieltoa taikka 31 §:n nojalla tehtyä haltuunottopäätöstä,

4) rikkoo tunnistamista koskevia 11 §:n ja merkitsemistä koskevia 12 §:n säännöksiä,

5) rikkoo varoajoja koskevia 13—15 §:n säännöksiä, taikka

6) jättää ilmoittamatta 18 §:ssä tarkoitettuja tietoja,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinten lääkitsemisrikkoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) jättää ilmoittamatta 16 tai 17 §:ssä tarkoitettuja tietoja,

2) valvontaviranomaisen huomautuksesta huolimatta laiminlyö 19—21 §:ssä tarkoitettua kirjanpidon, taikka

3) kieltäytyy antamasta 22 §:ssä tarkoitettuja tietoja taikka 26 §:ssä tarkoitettua apua valvontaviranomaiselle tai 24 §:ssä tarkoitettulle ulkomaiselle tarkastajalle,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinten lääkitsemisrikkomuksesta* sakkoon.

Valvontaviranomainen voi jättää esitutkin-taviranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen,

jota kokonaisuuden kannalta on pidettävä ilmeisen vähäisenä.

Joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

37 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 41 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

38 §

Menettämisseuraamus

Omaisuus, joka on otettu haltuun 31 §:n nojalla, tai sen arvo, voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi, jos eläimen omistaja tai haltija olisi voitu tuomita rangaistukseen tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten rikkomisesta.

Vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä käytetyn lääkkeen, muun eläinten käsittelyssä käytetyn aineen tai eläinten lääkittämisessä käytetyn välineen arvo voidaan tuomita kokonaan tai osaksi valtiolle menetetyksi. Rikoksen tuottaman taloudellisen hyödyn tuomitsemisesta valtiolle menetetyksi säädetään rikoslain 2 luvun 16 §:ssä.

11 luku

Erinäiset säännökset

39 §

Eläinten vienti- ja tuontirajoitukset

Asianomainen ministeriö voi säätää, ettei maahan saa tuoda eikä maasta viedä sellaisia tuotantoeläimiä, joita on lääkitty tai muutoin käsitelty tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti. Sama koskee myös edellä tarkoitetulla tavalla lääkitystä tai käsitelystä eläimestä saatua elintarvikkeena tai rehuna käytettäväksi tarkoitettua tuotetta.

40 §

Kustannukset

Jos tuotantoeläimestä tai siitä saadusta tuotteesta otetusta näytteestä todetaan, että eläimelle on annettu sellaista lääkeainetta, jonka käyttö kyseiselle eläimelle on tämän lain nojalla kielletty, tai jos eläimestä saadussa elintarvikkeessa todetaan lääkejäämiä yli sallittujen enimmäismäärien, eläimen omistajan tai haltijan on maksettava asian selvittämiseksi tehdyistä tutkimuksista ja selvityksistä aiheutuvat kustannukset sekä todettua rikkomusta seuraavaan väliaikaisesti tehostettuun valvontaan liittyvistä tutkimuksista aiheutuvat kustannukset.

Jos eläin on määrätty lopetettavaksi ja hävitettäväksi 27 §:n nojalla, eläimen omistaja tai haltija vastaa eläimen lopettamisesta ja hävittämisestä aiheutuvista kustannuksista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitetut kustannukset saadaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoinmin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

Kansallisiin vierasainevalvontaohjelmiin liittyvistä kustannuksista säädetään eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetussa laissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä.

41 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tämän lain noudattamista valvoessaan taikka valvontaan liittyvää tehtävää suorittaessaan on saanut tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilön kohtaisista oloista, ei saa ilman asianomaisen suostumusta ilmaista sivulliselle tai käyttää yksityiseksi hyödykseen näin saamiaan tietoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen ja asiakirjojen antamista:

- 1) valtion viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;
- 2) syyttäjä- tai tulliviranomaisille taikka poliisille rikoksen selvittämistä varten;
- 3) muutoksenhakua tutkivalle viranomaiselle tämän lain mukaisessa asiassa;
- 4) Euroopan yhteisön lainsäädännössä tai Suomea sitovassa kansainvälisessä velvoitteessa edellytetyille ulkomaisille toimielimil-

le ja tarkastajille, jos kyseisessä lainsäädännössä tai velvoitteessa niin edellytetään.

Yksityisen henkilön terveydentilaa koskevien tietojen salassapidosta säädetään erikseen.

42 §

Virka-apu

Poliisi on velvollinen tämän lain mukaisen valvontaviranomaisten pyynnöstä antamaan valvontaviranomaisille virka-apua tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisten tehtävien suorittamisessa.

43 §

Asetuksenantovaltuus

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan tarvittaessa antaa asetuksella.

Asetuksella voidaan myös säätää, että asianomainen ministeriö voi antaa 1 momentissa tarkoitettun asetuksen soveltamisesta tarkempia säännöksiä.

44 §

Tarkemmat säännökset

Asianomainen ministeriö antaa tarkemmat säännökset:

- 1) lääkkeiden, muiden eläinten käsittelyssä käytettävien aineiden sekä eläinten lääkitsemisessä käytettävien välineiden käytöstä;
- 2) eläinten tunnistamisesta ja merkitsemisestä;
- 3) lääkkeiden varajoista;

4) eläimen lääkitsemisestä eläimen omistajalle tai haltijalle annettavassa selvityksessä ilmoitettavista tiedoista;

5) eläimen omistajan ja haltijan, eläinlääkärin sekä 21 §:ssä tarkoitettun elinkeinonharjoittajan kirjanpitovelvollisuudesta;

6) valvonnasta ja siihen liittyvistä ilmoituksista;

7) näytteenotosta ja näytteiden tutkimisesta;

8) 27 ja 28 §:ssä tarkoitettujen määräysten ja kieltojen toteuttamisesta;

9) lääkittyjen tai muutoin käsiteltyjen eläinten tuonnista ja viennistä;

10) 40 §:ssä tarkoitettujen kustannusten maksamisesta.

Asianomainen ministeriö voi lisäksi antaa tarkempia säännöksiä eläimistä saatavien lääkejäämiä sisältävien tuotteiden käsittelystä, luovuttamisesta ja käytöstä sekä eläimen omistajan ja haltijan annettaviksi säädetyistä ilmoituksista ja niiden sisällöstä.

45 §

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 1997.

Tällä lailla kumotaan eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä huhtikuuta 1990 annettu laki (402/1990) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen sekä lääkityistä eläimistä saaduista elintarvikkeista 12 päivänä joulukuuta 1986 annettu asetus (925/1986).

Eläinten lääkitsemisestä annetun lain nojalla annettu asetus eläinten lääkitsemisestä (611/1990) sekä tämän lain nojalla annetut maa- ja metsätalousministeriön päätökset jäävät kuitenkin edelleen voimaan siihen saakka kunnes toisin säädetään.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Muussa laissa tai asetuksessa olevan viittauksen tällä lailla kumottuun eläinten lääkitsemisestä annettuun lakiin katsotaan tä-

män lain voimaantulon jälkeen tarkoittavan viittausta tähän lakiin.

Helsingissä 13 päivänä kesäkuuta 1997
